

Hétköznapi

Kerthelyiségek reneszánsza (?)

Hazai vagy külföldi városokban járó ember sokszor kénytelen fájó szívvel nyugtázni, hogy mennyi szép kerthelyisége van éttermeknek, presz-szónaknak. Hisz olyan jól esik a napfényes, friss levegőn a kávé, a kóla, vagy az üveg sör. Nálunk pedig egy időben csak fogtak a kerthelyiségek, mint ahogyan néhány éve megszűnt az öreg Hungáriával együtt annak hangulatos kertje is. Legfőképpen Pesten láthattuk időnként sajnálkozva a Váci utca környékén a járdára kített, fedett kertet, amelyek már a márciusi napfényben is vendégeket fogadtak.

Úgy látszik, az ötlet megihlette a szegedi vendéglátóipart is, mert a példa nyomán a Kárász utcán és a Lenin körúton

Ötlet nyelvtanulásra

Olvasom a Népszabadságban a közleményt: „Nyelvtanulás vakációzó diákoknak.” Azt hirdetik, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetem nyelvész-kar tanárjelöltjeinek vezetésével angol, francia, német, orosz társalgással és napi egy óra oktatással nyaraltatást szerveznek a nem teljesen kezdő, 12 éven felüli, vakációzó diákoknak erdőkben, strandokon...

Ha jobban belegondol az ember, nálunk is van

megjelentek az első ilyen „fedett kertek”. Az ember akár örülhetne is mindennek, s úgy vélhetné, hogy nálunk is elkövetkezett a kellemes kerthelyiségek reneszánsza, ha közben nem lenne kénytelen más, kellemetlenebb tapasztalatokat is szerezni. Például okát az, hogy a város talán egyetlen „patinás” kerthelyiségében, az újszegedi ligetben levő Vigadóban nincs kiszolgálás, a területen asztalokhoz mindenki saját kezűleg viheti ki ételét vagy italát. S ugyancsak nélkülözi a kiszolgálást a Vildam Park mellett levő kertpresszó, bár ott legalább az asztalok olykor terítve vannak. Pedig kár ezekért a szép kertekért, s a Vigadó hagyományaitól...

bölcsészkar, vannak nyelvész-kar hallgatók, akiknek jól jöhetne egy kis mellékes, vannak erdők is, strandok is, sőt, akadnak gyerekek is, akikre igen csak ráérne némi nyelvi képzés. S nyilván vannak szép számmal szülők is, akik gyermekeik szegedi, nyári időtöltését nagyon is el tudnák képzelni ilyen módon. Sok minden van tehát nálunk is, csak éppen a nyári nyelvtanítás hibádzik.

Szávay István

Vízügyi konferencia

Ki ne emlékezne az 1970-ben íjesztően megduzzadt Tiszára? A szakemberek úgy tartják, lényegesen könnyebb lett volna akkor a védekezés, ha a várható árhullám nagyságáról pontos előrejelzést kapnak. Az árvízi előrejelzésnek hazánkban körülbelül 100 éves múltja van, a módszerek azonban még korántsem tökéletesek. Hogy rakoncátlanok-e folyóinkat egyre határozottabban tudjuk megfékezni, abban felbecsülhetetlen értékkel bír a pontos előrejelzés.

Erről kezdtek tanácskozási az ország különböző helyeiről egybegyűlt szakemberek tegnap, szerdán Szegeden, a Technika Házában. A ha-

gyományos, a megfigyelésben alapuló és az utólagos adatfeldolgozásokból készült előrejelzések nem megbízhatóak — állapították meg a résztvevők. A hidrológiai módszerek önmagukban kevésnek bizonyulnak, ezt mutatják a tapasztalatok. Az árvízi prognózis elkészítésénél nélkülözhetetlenné vált a matematikusok munkája is. Az adatok gépi feldolgozása gyors és pontos információkat nyújt a szakembereknek.

A kétnapos tanácskozáson több mint húsz, az árvízi előrejelzés területén kutató szakember mondja el tapasztalatait és javaslatait. A megbeszélést ma, csütörtökön folytatják.

Szocialista brigádok vállalása Szépítik az óvodát

Nem túl felemelő a látvány a tarjáni 1-es számú óvodában. Létrák a folyosón, festékes vödörök és pemzlik a fal mellett. A padlón még pötttyek őrzik a munka nyomát, de az emeleti termekben már takarítással is végzett a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat Munkás-ör szocialista brigádja.

— A múlt héten jöttek először — mondja Daróczy István vezető övönő. — Összesen 130 ezer forint értékű társadalmi munkát vállaltak. Pénzért sem kaptunk volna hasznosabb segítséget. Ráadásul a költségvetésből mindössze 30-40 ezer forintot futotta. Ennyi pedig csak egyes részmunkák kifizetésére elég. Amikor nagyjából elkészültek az első teremmel, én már rá hagytam volna. De ők még utána is találtak javítanivalót.

— Ha már elvállaltuk, hibátlan munkát akarunk végezni — teszi hozzá Petróczy István brigádvezető.

— Tízennyolcan vagyunk a brigádban. A többség huszonéves. Kezem alatt tanultak meg a szakmát. Egyiküket sem kell noszogtatni. Igaz, legtöbbszörnek gyermeke is van. Tudják mi az, ha nem elhanyagolt a fal az óvodában, s jól zár az ajtó meg az ablak. Gyakran hallani rosszat a fiatalokról. Nekem más a véleményem. Értetni kell a nyelvükön, az sem mindegy, hogyan kéri meg őket valamine.

— Ma hétkor kezdtünk holnap is folytatjuk — kezdi Jójárt István, miután csuklóját nyújtotta üdvözléssel. — Ké kislányom van, Júlia a nagyobbik felső tagozatos. Biborka pedig a Juhász Gyula utcai óvodába jár.

— Miért nem ott segít? — Dolgoztam már ott is. Ez az óvodát a brigádunk patronálja. A megszokott közösségben jobban megy a munka. Aztán meg ide is gyerekek járnak...

— Az anyagot honnan kapják az átalakításhoz?

— A festéket a BUDALAKK adja, de más vállalatok is besegítenek — válaszolja Daróczy Istvánné.

A BUDALAKK Béke- és Barátság szocialista brigádjai a szállítás közben megsérült festékes dobozok tartalmát gyűjtötték össze. Különböző adalékokkal „feljavították” a gyenge minőségű festéket, hogy kifogástalanul

megfeleljen a célnak. Nyolcezer forint értékű munkát végeztek, pusztán azzal, hogy néhány szakmai útítást alkalmazzanak. Több ezer forintot érő festéket, hígítót kap ingyen az óvoda.

A nagy munkában különösen jól jött a Patyolat Vállalat dolgozóinak felajánlása: már régebb óta díjtalanul mossák az óvoda függönyeit. A belső tatarozás nem kis felfordulással jár. A folyosón lépten nyomon festékesdobozokba, vödörökbe botlik az ember, de a Munkásör szocialista brigád csak a hét végeken dolgozik, az óvodában pedig vasárnap nem kell fogadni a kicsiket. Az a kis rendetlenség elkerülhetetlen. S ami mögötte van — a szocialista brigádok példás összefogása — nagyra becsülendő.

J. E.

Takarékoskodni kell!

Vízfogyasztás kánikulában

Az elmúlt napok szokatlannul meleg és száraz időjárása miatt ugrásszerűen emelkedett Szeged vízfogyasztása. A napi 65-68 ezer köbméternyi átlaggal szemben nap mint nap 80 ezer köbméter ivóvizet használt fel a város. Június 5-én minden eddiginél több víz fogyott: a kánikulai csúcs 88 ezer 707 köbméter. Ez közel jár a városi vízművek teljesítőképességének határához. De nem következik ebből az, hogy a közeljövőben vízkorlátozást kell bevezetni. A szegedi vízmű kéri a lakosságot, hogy csak ésszerűen és takarékosan használják a hálózati vizet locsolásra, kocsimosásra és egyáltalán ne hűtsék vele a panelházak oldalát. Becslések szerint ugyanis napi 30 ezer köbméter ivóvíz kell az öntözéshez. Ha a vízfogyasztás továbbra is emelkedik, kósan használja fel az ivó-

elsősorban a kiskertek, vi-

rágályak locsolását kell korlátozni. Ez pedig érdemtelenné sújtaná azokat is, akik nem pazarolják a vizet. A rendkívül magas vízfogyasztással függ össze, hogy némely lakásban finom szemcséjű homokot tartalmaz az ivóvíz. A homok a főlemélyről kerül a csövekbe, leülepszik a hajlatokban. A túlzott vízfogyasztással együtt a hálózati víz áramlása is megváltozik, és magával ragadja a homokszemcséket. Ez ellen csupán a csövek alapos öblítésével lehet védekezni, ami ugyancsak jócskán igényel vizet. Amíg azonban ilyen sok víz fogy a kánikulában, gondolni sem lehet a hálózati csöveinek mosására. Tehát, nemcsak a vízkorlátozás megelőzéséhez, hanem a csövek tisztán tartásához is szükség van arra, hogy a lakosság takarékosan használja fel az ivóvizet.

Könyvheti rendezvények

Irodalom és filmművészet — ezt az összefoglaló címet is adhatnánk a könyvhéti mai és holnapi néhány rendezvénynek. Ma, csütörtökön este 7 órakor a November 7. Művelődési Házban bemutatják Hernádi Gyula író és Jancsó Miklós filmrendező legújabb közös alkotásának, az *Életünket és vérünket* filmtrilógiának második, *Allegro Barbaro* című részét. Holnap, pénteken ugyancsak a November 7. Művelődési Házban az alkotópáros, Jancsó Miklós és Hernádi Gyula találkozik az irodalom- és filmművészet iránt érdeklődőkkel. Az ankétot Szávay István, a Dél-magyarországi munkatársa vezeti. Hernádi Gyula holnap a 600-as számú ipari szakmunkásképző intézet tanulóinak tart rendhagyó irodalomórát.

Folytatódnak az író-olvasó találkozók is. Ma, csütörtökön délelőtt Takács Tibor a Körösy József szakközépiskolába látogat. Mándy Iván délelőtt rendhagyó irodalomórán vesz részt a 624-es szakmunkásképző intézetben, délután 3 órakor pedig a Juhász Gyula Művelődési Központ pinceklubjában olvasóival találkozik. Jókai Anna délután 2 órakor a fonalfeldolgozó vállalat munkásai körében vesz részt író-olvasó találkozón. Délután fél 5-kor a könyvtárban a vasútforgalmi szakközépiskola irodalmi színpada ad műsort.

Holnap, pénteken a jubileumi könyvhét zárónapján Hegedűs Géza a Béke utcai általános iskolába, Mezei András a vasútforgalmi szakközépiskolába látogat.

Gyilkos levegő

Színes kanadai film. Robin Spry eredeti ötlete nyomán írta Peter Pearson, Peter Madden és Robin Spry. Operatőr: Douglas Kiefer. Rendező: Robin Spry. Főbb szereplők: Len Cariou, Carol Lazare, August Schellenberg és Jayne Eastwood.

Jól időztett filmforgalmazásunk, hogy a környezetvédelmi világnap tájképén dobta piacra ezt a kitűnő kanadai filmet. S mielőtt bárki is azt hinné, elrettentő adatok, fotók, dokumentumok tendenciózus fűzéséről lenne szó, sietve tehetjük hozzá, játékfilm a javából. Krím, melynek sztorija éppúgy hasonlatos a társadalmi bűnügyek ismerős labirintusaihoz (az érdekes árnyékában vívódó leplezőkkel), mint mondjuk a Wategate-botrányhoz. Pontosabban ez a kettős „elhivatottság” az erénye: nagyon időszzerű társadalmi problematikát (gázos levegőszennyeződés) feszeget a bűnüldözés lebilincselő izgalmasságával.

Egy montreali gyárból olyan idegméreg szivárog ki a környékre, mely jelen

van a kipufogó gázokban is, ám amelynek beszipantásával gyerekek élete kerül veszélybe, sőt néhányan belehalnak. Filmünk hőse, a montreali televízió népszerű showman, aki előszeretettel kutat „meleg témák” után, ez ügyről is rejtélyes gyilkosság közvetlen szemtanújaként értesül: nem hagyja annyiban a dolgot, s bár az érdekelt gyártulajdonos minden fegyverét beveti a konok riportert megfélemlítésére, elnémitására, hősünk magánéletének nem csekély bonyodalma árán is vállalja a felismert igazság elkiáltását. Melyért a látottak logikus következményeként (föltehetően) saját életével fizet. Egy társadalmi és egy — szabadon így fogalmazni — privát bűnügy szövődésének lelepleződése Robin Spray filmje, mely azért képes többre a hagyományos krimik hatásfokánál, mert hitelesen tudja hozzáadagolni a magánélet piruláit. S végeredményben azzal a rokonzenés erkölcsstanulással szolgál, hogy kutyanehez dolog kimondani az igazságot, ha anyagi érdeke-

ket sért, mégis vállalni kell, mert nélküle az ember meghasonlik önmagával. Így leírva, persze, közhelyszagú egy erkölcsstanulás. A film ennek ellenére hat, mert úgy operál a közhellyekkel, hogy finoman igyekszik azokat minduntalan kikerülni.

N. I.

Úttörővezetők tanácskozása

Szerda délelőtti tanácskozási a Magyar Úttörők Szövetségének országos tanácsa. A testület tagjai Szűcs Istvánné főtitkár előterjesztésében megvitatják az országos konferencia határozatának végrehajtására kényszerített, öt évre szóló feladatáttervet. A program szerint az elkövetkező időszak legfontosabb feladatai közé tartozik, hogy az úttörőszövetség az eddiginél hatékonyabban foglaljon állást

a gyermekeket érintő minden kérdésben, és szorosabb együttműködést alakítson ki a családdal, az iskolával, a KISZ-szel és a társadalmi szervezetekkel. A jövőben is az úttörőmunka fejlesztésének egyik kulcskérdése, hogy mennyire lesz képes a gyermekmozgalom bevonni a kék és piros nyakendősöket a társadalom életébe, s felkészíteni őket a későbbi aktív közéleti tevékenységre.

Az idei ünnepi könyvhét megyei rendezvényein 24 író találkozik olvasóival. Az első vendégek között volt Cseres Tibor, akinek új regénye, a *Parázna szobrok* a könyvünnep egyik slágere volt. Képünkön: a Kossuth Zsuzsa Egészségügyi Szakiskola tanulójának körében dedikálja művét

Somogyi Károlyné felvétele

Az iskolák, klubok és művelődési intézmények mellett az írók felkeresték a szegedi üzemek és gyárak munkásait is. Fenákel Judit (képünkön balra) többek között a konzervgyár munkásaival találkozott